

ERILAISIA, MUTTA YHDENVERTAISIA

Kulttuurien lähentymisen lähtökohta on se, että vaikka kulttuurit eroavat toisistaan, ne ovat samanarvoisia – yhdenvertaisia. Yksinkertaisimmillaan yhdenvertaisuus on erilaisuuden hyväksymistä ja toisen ihmisen kunnioittamista sellaisena kuin hän on. Jokaisella on esimerkiksi oikeus omaan mielipiteeseen ja oikeus arvostukseen mielipiteestä riippumatta. Sen ymmärtäminen on lähtökohta moninaisuuden rikkauden avautumiseen.

Alakoululaiset kuulevat varsin usein vanhemman suusta: ”Kaikkien kanssa ei tarvitse olla kaveri, mutta kaikkien kanssa on tultava toimeen”. Asiassa on vinha perä, ja parasta siinä on se, että se koskee niin lapsia kuin aikuisiakin. Emme voi koskaan pitää kaikista ihmisistä, mutta kun ymmärrämme, että olemme kaikki kuitenkin samanarvoisia ja kunnioitamme moninaisuuttamme, rauha säilyy.

Se, että joskus riitelee tai on eri mieltä asioista ei kuitenkaan tarkoita, etteikö voisi tulla toimeen. Mielipiteitä on hyvä jakaa ja vaikeimmistakin asioista keskustella, vaikka tuntuisi, ettei niistä mitenkään löydy yhteistä säveltä. Sillä tavoin opimme paljon toisistamme ja myös omista mielipiteistämme ja niiden perusteista.

4. Mälsä talvi

Rauhanmetsään oli tullut talvi. Osa eläimistä oli jo talviunilla, mutta toiset nauttivat lumesta ja pakkasesta sydämensä kyllyydestä. Lapset rakensivat lumiluolia, leikkivät lumisotaa, laskivat mäkeä ja tekivät kaikkea sitä, mitä eläinlapset nyt talvella vaan päähänsä saavat. Tai siis melkein kaikki. Onni ei pitänyt talvesta sitten pätäkään. ”Eikö me voitais välillä olla vaikka pallo paikalla”, hän ehdotti eräänä päivänä, kun oli taas lopen kyllästynyt kaikkiin mahdollisiin lumileikkeihin. ”Joo, ollaan lumipallo paikalla!” huusi Orvokki. ”Joo, hyvä idea! Viimeinen isolla tammella on!” innostuivat muutkin. Onni huokasi, mutta lähti silti raahustamaan kohti tammaa. Tätä jatkuisi vielä monta kuukautta, mutta ei hän yksinkään halunnut leikkiä.

Mila Metsäjänis puolestaan rakasti talvea. Hän pystyi etenemään lumessa aivan yhtä nopeasti kuin paljaalla maallakin, ja hän oli hyvin ylpeä talven ansiosta puhtaan valkoiseksi muuttuneesta turkistaan. Se näytti ainakin hänen omasta mielestään paljon paremmalta kuin Hate Haisunäädän mustavalkoinen turkki. Mila ei siis voinut ymmärtää, miten Onni saattoi vihata talvea. Milaa ärsytti. Häntä ärsytti niin paljon, että alkoi ihmetellä sitä ääneen. Aluksi hän tyytyi vain ihmettelemään, miten Onni ei voinut tykätä hänen itsensä niin syvästi rakastamastaan talvesta, mutta vähitellen se ei enää riittänyt. Mila huomasi, että jos hän lisäsi juttuihin vähän happea, muut lapset alkoivat ajatella Onnista samalla tavalla kuin hän. ”Kuulitko, kun Onni sanoi eilen, ettei enää ikinä halua nähdä yhtäkään lumipalloa sen sinun ehdottaman lumisodan jälkeen?” Mila suputti Hatelle. ”Huomasitko,

miten Onni illisti selkäsi takana, kun ehdotit lumilinnan rakentamista eilen?” hän puolestaan käänti Lenniltä heidän kävellessään eräänä päivänä yhtä matkaa koulusta kotiin. Mila oli alkanut mustamaalata Onnia ja sai valitettavasti juonellaan toisetkin mukaan syrjintään.

Tätä jatkui jonkin aikaa, eikä Onni aavistanut aluksi mitään. Vähitellen hän kuitenkin alkoi vaistota, että jotain oli vialla. Häntä ei enää pyydetty leikkeihin mukaan, eikä kukaan kertonut, mitä suunnitelmia oli luvassa viikonlopuksi. Onnista tuntui, että hänen seuraansa välteltiin, ja se tuntui todella pahalle. Hän yritti kysyä Lenniltä ja Orvokilta, tiesivätkö he mitä oli meneillään, mutta ei saanut vastaukseksi kuin omituisia katseiden vaihtoa ja epämääräistä muminaa. Onni alkoi olla todella surullinen. Tätä olisi jatkunut varmasti koko talven, ellei eräänä päivänä Hate olisi haistanut jutussa palaneen käryä. Hatella saattoi olla omat huonot puolensa, mutta ainakin hän selvitti asiat aina juurta jaksuen. Hän meni Onnin luo ja kysyi suoraan, oliko tämä sanonut, että Haten leikki-ideat olivat ihan tyhmiä, niin kuin Mila oli Hatelle väittänyt. Onni oli äimänkäkenä moisesta ja lupasi Hatelle syödä tuuhean häntänsä ennen kuin puhuisi kaverista selän takana pahaa. Siltä seisomalta Onni lähti Milan puheille.

Matkalla Onni alkoi miettiä, mistä oikein oli kyse. Miksi häntä syrjittiin? Lopulta hän luuli ymmärtävänsä. Mila tykkäsi talvesta, hän ei, eikä Mila voinut hyväksyä heidän erilaisia mielipiteitään. Kummallista... Onni ei ollut törmännyt moiseen koskaan aikaisemmin. Mutta Mila oli uusi asukas Rauhanmetsässä. Ehkä hänen entisessä kotimetsässään oli tavallista syrjiä erilaisia. Mila piti opettaa Rauhanmetsän tavoille mahdollisimman pian. Muutenhan tästä saattaisi puhjeta isompikin riita, ja sitä ei Rauhanmetsässä kaivattu. ”Oletko sinä Mila kuullut yhdenvertaisuuslain 6. pykälästä?” Onni kysyi tiukasti Milalta, kun viimein löysi tämän. ”Yh- yh- py- mistä...?” Mila ei saanut kakistettua sanaa suustaan. ”Yhdenvertaisuuslain 6. pykälästä. Siinä sanotaan, että ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Eli toisin sanoen Mila, vaikken pidä talvesta, minua pitää kohdella samalla tavalla kuin muitakin.” Mila oli loppujen lopuksi fiksu metsäjäniis ja ymmärsi nopeasti olleensa väärässä. ”Anteeksi, Onni”, hän sai sanotuksi. ”Saat anteeksi, kunhan muistat että Rauhanmetsän laki kieltää syrjimisen. Me eläimet olemme eroista huolimatta kaikki samanarvoisia, ja niin meidän pitää toisiamme myös kohdella”, Onni sanoi, ja he lähtivät yhtä matkaa kohti koulua. Aurinko paistoi jo melko korkealta, ja lumi tippui vetenä puiden oksilta. Kohta tulisi taas kevät.

Yhdenvertaisuuslaki löytyy osoitteesta <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040021>